

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

srpen 2018

DO JINDŘICHOVA HRADCE OPĚT PŘIJEDOU ČEŠTÍ VÁLEČNÍ A POVÁLEČNÍ LETCI

Je tomu již dvacet pět let, kdy do našeho města nad Vajgarem poprvé přijel autobus plný mužů ve slušivých modrých uniformách. Od té doby bohužel většina pamětníků válečných bojů odletěla do aviatického nebe. Organizátoři pravidelných setkání s leteckými veterány 2. světové války letos opět přivítají koncem srpna v Jindřichově Hradci desítky hostů z celé České republiky i ze zahraničí. Svou účast na akci přislíbili váleční letci generál Emil Boček z Brna, plukovník Alois Dubec z Luhačovic a Jiří Kafka z Prahy, stejně jako mnozí pováleční vojenští a sportovní piloti.

Letošní „XXV. setkání čs. válečných a poválečných letců v Jindřichově Hradci“ bude zahájeno v 10.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele. Hosty uvítá starosta města Stanislav Mrvka, následovat budou proslovy dalších účastníků, v podání JH swingu bandu zazní hudební evergreeny z válečných let.

V 11.15 hodin v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka přiblíží Jindřichohradecká televize ve svém sestřihu všech předcházejících dvacet čtyři ročníků. Hosté se pak odeberou na prohlídku kostela sv. Jana Křtitele a přilehlého minoritského kláštera. Od 12.30 hodin proběhne pietní akt u Památníku letců na nábřeží Ladislava Stehny, kde budou vzpomenua jména všech čs. válečných i zahraničních letců, kteří se v minulosti zúčastnili v Jindřichově Hradci akcí místního Klubu historie letectví. Na závěr přítomné pozdraví průletem nad Památníkem letců piloti místního Aeroklubu.

Akci jako každoročně pořádá Klub historie letectví ve spolupráci s městem Jindřichův Hradec, Muzeem Jindřichohradecka, 44. lehkým motorizovaným praporem, a to za podpory Aeroklubu Jindřichův Hradec, místního Klubu výsadkových veteránů a Čs. obce legionářské. Srdečně Vás zveme v sobotu 25. srpna 2018 na setkání nejen s bájenými muži ve slušivých modrých uniformách!

Vladislav Burian

MUZEUM CHYSTÁ NOVÉ PROGRAMY PRO ŠKOLY

Muzeum Jindřichohradecka připravuje na příští školní rok nové programy pro žáky a studenty. Při edukačních programech ke stálým expozicím mohou blíže poznat kostel sv. Jana Křtitele, prohlédnout si Obrazovou galerii, vyslechnout si příběh Landfrasovy tiskárny nebo se vypravit Po stopách válečných letců. Vzdělávací programy ale doplní i některé krátkodobé výstavy – během září se žáci seznámí s Muzejními poklady v rukou restaurátorů a od října do konce roku poznají meziválečné časy v Jindřichově Hradci na výstavě První republika.

Při dobrodružné trase Po stopách válečných letců si děti a studenti vyzkoušejí pravé uniformy amerických pilotů, navigační pomůcky a další autentické předměty z druhé světové války. Dostanou průkaz pilota a poznají skutečné příběhy osádek amerických letounů B-24 Liberator. Vyslechnou si předletovou přípravu a naučí se základní pravidla

první pomoci „po sestřelu“. Trasa začíná v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici, vede středem města a končí v muzeu na Balbínově náměstí, kde si děti prohlédnou expozici k letecké bitvě nad Jindřichohradeckem.

Komentovaná prohlídka kostela sv. Jana Křtitele, který je jednou z nejhodnotnějších stavebních památek na jihu Čech, je ve zkrácené podobě pro základní školy. Prohlídku gotického kostela, který vznikl postupně od 3. čtvrtiny 13. století, doplní řada úkolů.

Děti se seznámí s bohatou výzdobou kostela, která se řadí k nejvýznamnějším projevům českého nástěnného malířství poloviny 14. století. V interiéru kostela se také nacházejí cenné raně barokní oltáře, renesanční a barokní lavice, kazatelna se sochou sv. Jana Křtitele a řada náhrobků. Dozvědí se také, jak to ve skutečnosti bylo s legendami, jimiž je kostel obestřen.

Školy se mohou vypravit i na komentovanou prohlídku expozice, která je věnována největší mimopražské tiskárně 19. století – Landfrasově tiskárně. Tiskárna, která působila v Jindřichově Hradci od roku 1797 až do poloviny 20. století, zachycuje proces vzniku tištěné knihy v 19. století a konkrétní podobou jednotlivých tisků i jejich vazeb včetně osobních památek na rodinu Landfrasů. Děti a studenti poznají historii tiskárny, ale také postup, jak knihy vznikaly. Program doplní dílny, při nichž si školní třídy vyzkoušejí také jednoduché skládání a tisk textu.

S chronologickým vývojem umění nejen v jindřichohradeckém regionu se mohou školní výpravy seznámit v Obrazové galerii. Expozice představuje převážně obrazy a kresby, které jsou instalovány v chronologickém sledu od renesance až po nejmodernější umění a místy doplněny několika sochařskými pracemi. Muzejní expozice tak ukazuje vývoj a základní tendence umění v průběhu staletí a pomáhá vytvářet přesnější představu o vztahu centra a regionu a o vývoji umění vůbec.

Na všechny programy je nutné se předem objednat na e-mailu: hazukova@mjh.cz.

Marie Hazuková

STÍHACÍ LETOUN FOCKE WULF 190

Jedním z největších novodobých exponátů vystavených v Muzeu Jindřichohradecka jsou fragmenty z téměř celého německého stíhacího letounu Focke Wulf Fw-190, který byl objeven při archeologickém výzkumu, prováděném zaměstnanci výše uvedeného muzea a členy Klubu historie letectví Jindřichův Hradec. Stíhačka byla zničena 24. srpna 1944 během bitvy mezi letci 15. americké letecké armády a stíhací německé Luftwaffe. Focke Wulf se po zásahu zřítil do mokřadu u rybníka Konifer nedaleko obce Otín u Jindřichova Hradce. Expozice *Bitva nad Jindřichohradeckem* představuje nejen nález Fw-190 od Otína, ale zmíněnou bitvu jako celek včetně fragmentů ze všech letounů sestřelených během střetnutí na území regionu (viz foto).

Muzeum Jindřichohradecka uskutečnilo v květnu 2011 archeologický výzkum v místě předpokládaného dopadu Fw 190 u Otína. Po Listopadu 1989 se jednalo se o průlomový odborný výzkum bojové letecké techniky na území České republiky.

Nejprve označila pamětnice Jiřina Kárová přibližné místo dopadu letounu. Následující sondáž měla původní rozměr 6 x 6 metrů a měla potvrdit předpoklad, že se zde nachází zřícený stíhací letoun. Od úrovně -150 cm byly nacházeny četné kovové fragmenty větších či menších rozměrů. Posléze byla objevena „vysunutá“ masivní podvozková noha o délce cca 220 cm, dále se podařilo objevit list vrtule, zkroucený a částečně olámaný nárazem letounu o zem. Zbývající dva listy nebyly při tomto výzkumu nalezeny, po pádu stroje na zem odlétly mimo kráter a Němci je odvezli včetně druhé podvozkové nohy. Velice zajímavý byl objev mírně ohnutého kanónu MG-151 ráže 20 mm, dále několika výrobních štítků, torza pneumatiky s duší značky Continental, fragmenty letecké mapy pilota a „gumové“ palivové nádrže. Následně byly objeveny palubní zbraň MG-131 s množstvím munice ráže 13 mm, tři tlakové kyslíkové lahve, několik přístrojů z kabiny včetně hodin, torzo pancéřové pilotní sedačky, dolní části řídicí páky (kniplu) a shluk plechů zadní části trupu s ostruhovým kolečkem. Od úrovně -440 až -550 cm byl objeven dvouhvězdicový čtrnáctihlavý motor BMW 801 D- poničený nárazem, zaborený ve žlutavě hnědém jílu. Sondáž byla ukončena v úrovni -550 cm, kde se nacházela kompaktní zvětralá skála, o kterou se motor při dopadu letounu zarazil.

Na základě nálezu motoru, zbraňového systému a řady dalších komponentů bylo určeno, že se jedná o německý stíhací letoun Fw-190. Během konzervování jednotlivých částí byla objevena část horizontálně natřeného sytě žlutého pruhu na ocasní části trupu stroje, který bezpečně přisoudil letounu k 6. letce II. (Sturm)/JG 300 „Wilde Sau“. Právě v rámci ní v bitvě nad Jindřichohradeckem operačně letěl jeden z bitvě 24. srpna 1944 ze sestřelených letců Luftwaffe, Fw. Hubert Engst. Ten měl dle německých písemných záznamů bojovat na stroji Fw 190A-8 s trupovým označením žlutá „7“. Žádný z nalezených výrobních štítků tuto informaci bezpečně nepotvrdil. Na několika fragmentech plechů byly nalezeny různé zbytky barev. Bílá, dále „štičí šed“, sytě žlutá na části spodního opancéřování motoru, tmavě zelená, včetně černé z německých označení křížů na stroji.

Výzkum v květnu 2011 objasnil jednu z posledních záhad neznámých míst dopadů německých stíhacích letounů sestřelených 24. srpna 1944 v okolí Jindřichova Hradce. Při prohlídce expozice *Bitva nad Jindřichohradeckem* se návštěvník seznámí s průběhem celé letecké bitvy a spatří také artefakty z „otínského“ stíhačky Fw-190.

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři - otevřeno denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.30 do 18.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele** je otevřen od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost po celý rok v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

V sobotu 4. srpna se v kostele sv. Jana Křtitele koná **od 18.00 hodin KONCERT K POCTĚ ZUZANY RŮŽIČKOVÉ A VIKTORA KALABISE**. Vystoupí: Radim Kresta - housle, Kristina Fialová - viola, Petr Nouzovský - violoncello. Vstupné dobrovolné.

Zveme Vás v pondělí 20. srpna od 19.00 hodin do kostela sv. Jana Křtitele na **KONCERT JAROSLAVA HUTKY, PETRA PŘIBYLA a skupiny ORGANUM**. Koncert s prezentací připravovaného alba Jaroslava Hutky s aranžemi Petra Příbyla. Vstupné 200 Kč.

Jindřichohradecké muzeum pořádá v pátek 10. a 31. července od 19.00 hodin NOČNÍ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY KOSTELA SV. JANA KŘTITELE. Návštěvníky provede Bc. Petr Pokovba a tou druhou archeolog muzea Mgr. Vladislav Burian. Počet osob ve skupině je omezen. Vstupenky si můžete zakoupit pouze předem na pokladně ve Štítného ulici. Vstupné 90 Kč, děti 40 Kč.

Klub historie letectví, Město Jindřichův Hradec, Muzeum Jindřichohradecka, 44. lehký motorizovaný prapor Jindřichův Hradec za podpory Aeroklubu Jindřichův Hradec, Klubu výsadkových veteránů a Čs. obce legionářské Jindřichův Hradec pořádají **XXV. SETKÁNÍ ČS. VÁLEČNÝCH A POVÁLEČNÝCH LETCŮ V JINDŘICHOVĚ HRADCI**. Akce se koná **v sobotu 25. srpna** a bude zahájena v 10.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele.

Do výstavní síně "V jezuitském semináři" zveme na dvě související výstavy **MUZEJNÍ POKLADY V RUKOU RESTAURÁTORŮ a ZACÍLENO NA BOŽSKOU EMU** Výstavy potrvají do 7. října 2018.

Muzeum Jindřichohradecka vás zve na výstavy do minoritského kláštera ve Štítného ulici. Do křížové chodby na výstavu textilních výtvarníků - manželů **Vodákových VIDLIČKOU, JEHLOU A KLEŠTĚML**. Výstava potrvá do 7. října 2018. V konferenčním sále muzea je výstava **PRVNÍ REPUBLIKA - Život v J. Hradci na stránkách týdeníku Ohlas od Nežárky** a ve výstavním sálu "Ve Svatojánské" výstava stavebnice **Lego SVĚT KOSTIČEK**. Obě výstavy potrvají do 30. prosince 2018.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXVII. 8/2018

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I,

Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny),

E-mail: muzeum@mjh.cz